

Handläggare

Anna-Karin Gävert

Stadsträdgårdsmästare

Teknik- och serviceförvaltningen

Svar på E-förslag - El och toalett Lionstorget

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att:

1. avslå E-förslag – El och toalett Lionstorget i Örsundsbro.
2. frågan om en offentlig toalett i Örsundsbro utreds i samband med nämndens uppdrag till förvaltningen att utreda offentliga toaletter på allmän plats (2025-09-25 TN §158)

Beskrivning av ärendet

I september 2025 inkom ett e-förslag om att Enköpings kommun ska sätta upp el och anordna en toalett vid det så kallade Liontorget i Örsundsbro. Förslagsställaren lyfter också möjligheten att anordna ställplatser längs med ån i dialog med båtklubben för att lösa latrintömning.

Under våren 2025 inkom ett medborgarförslag om att Enköpings kommun ska uppföra och driva en offentlig toalett vid Lionstorget. Tekniska nämnden beslutade då att avslå medborgarförslaget mot bakgrund av att det inte finns ett fastställt behov som motiverar investeringen och driftkostnaderna samt att kommunen inte har någon skyldighet att tillhandahålla den här typen av service (2025-05-22 TN §93).

Det så kallade Lionstorget i Örsundsbro arrenderas till föreningen av mark- och exploatering på miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen. Lionstorget är inte detaljplanlagt som allmän plats och ligger därmed inte under teknisk nämnds ansvar.

I september 2025 gav Tekniska nämnden teknik- och serviceförvaltningen i uppdrag att utreda offentliga toaletter på allmän plats (2025-09-25 TN §158). Utredningen ska omfatta hela kommunen och förvaltningen föreslår därför att frågan utreds i samband med detta.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av verksamheten för allmän plats på teknik- och serviceförvaltningen i dialog med verksamheten mark- och exploatering samt detaljplanering på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Teknik- och serviceförvaltningens bedömning

Om markägosituationen

Det område som föreningen arrenderar är planlagt som kvartersmark och ägs av kommunen. Det innebär att det är Mark- och exploateringsenheten (MEX) inom miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen som har rådighet över det så kallade Liontorget, inte tekniska nämnden.

I det gällande nyttjanderättsavtalet regleras vad föreningen får och inte får utföra på platsen. Exempelvis får föreningen inte uppföra byggnader eller utföra markarbeten såsom schaktning för att anordna elanslutning.

Om föreningen önskar anlägga en toalett eller el på platsen kan detta möjliggöras genom ett tilläggsavtal i dialog med mark- och exploateringsenheten. Eventuella åtgärder som kräver bygglov ska i så fall prövas genom ordinarie lovförfarande.

Om MEX uppdrag

Det ingår inte i mark- och exploateringsenhetens uppdrag att utveckla den här typen av mark genom exempelvis anläggning av en allmän toalett. Enhetens uppdrag omfattar bland annat förvaltning, möjliggörande och förädling av den kommunala markreserven.

Anläggande och drift av en offentlig toalett är inte förenligt med MEX nuvarande verksamhet, som snarare syftar till att ge föreningar och företag möjlighet att på eget initiativ utveckla den kommunala marken utifrån egna behov och önskemål, inom ramen för gällande avtal och lagstiftning.

Om arrende längs Örsundaån

Längs med Örsundaån har kommunen ett arrendeavtal med båtklubben som ger föreningen total nyttjanderätt till området fram till och med år 2036. Det innebär att kommunen i nuläget inte har något förfogande över den platsen.

Om elen

I och med att marken är arrenderad är frågan om elanslutning något som föreningen behöver diskutera inom ramen för arrendet. Angränsande allmän plats har i dagsläget gatubelysning som går på tidsstyrning, det innebär att ingen permanent matning finns i närområdet. Det skulle dessutom innebära långa schakter och relativt dyra arbeten.

Om husbilsparkering

Det är positivt att besökare väljer att stanna i Enköpings kommun och idén om husbilsparkering är positiv i sak. I dagsläget bedömer förvaltningen inte att platsen är lämplig som en kommunalt initierad uppställningsplats utifrån bland annat de arrenden som finns i området.

Om toaletten

Frågan utreddes i samband med svaret på tidigare medborgarförslag under våren 2025. Förvaltningen konstaterade att det inte finns några kommunala skyldigheter att uppföra toaletter på allmän plats, och att varken det dagliga användandet eller besöksflödet i området motiverar den investering och löpande drift som ett sådant åtagande skulle innebära.

Enligt miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen är Lions Club och Örsundsbro Båtklubb nyttjanderättshavare till området vid Hamnvägen. Deras verksamhet genererar i dagsläget inget behov av en fast offentlig toalett. Vid tillfälliga arrangemang bedöms behov kunna lösas inom respektive upplåtelseområde, exempelvis genom tillfälliga lösningar.

Att uppföra och driva en offentlig toalett för åretruntbruk innebär en betydande kostnad, både vad gäller investering och drift. Utöver själva byggnationen tillkommer utgifter för regelbunden städning, uppvärmning under vinterhalvåret samt tillsyn och hantering av eventuell skadegörelse. Förvaltningen har idag varken ekonomiska resurser eller budgetmässigt utrymme för att bära dessa kostnader.

Mot denna bakgrund avslogs medborgarförslaget. Frågan kan eventuellt aktualiseras igen i framtiden, exempelvis som en del av ett större utvecklingsprojekt i Örsundsbro, där förutsättningarna och behoven ser annorlunda ut.

Då teknisk nämnd i september 2025 tog beslut om att utreda servicenivån för offentliga toaletter i Enköping föreslås frågan om en offentlig toalett i Örsundsbro utredas i samband med det.

Samlad bedömning

Förvaltningen bedömer att det i dagsläget inte finns tillräckliga skäl att bifalla e-förslaget om att anordna el, toalett och husbilsparkeringar vid Lionstorget i Örsundsbro utan att sakfrågorna behöver utredas vidare.

Om föreningen själva önskar att anordna el och toalett på platsen förordas en vidare dialog med mark- och exploatering för att göra tillägg i nyttjanderättsavtalet.

Ekonomiska konsekvenser

En ny offentlig toalett för året-runt-användning bedöms kräva en investeringskostnad på cirka 2 miljoner kronor. Driftkostnaderna, inklusive städning, tillsyn, värme under vintertid, klottersanering och service, beräknas till 150 000–180 000 kronor per år. Denna kostnad är inte budgeterad och ryms inte inom nuvarande ekonomiska ramar.

Det finns inget budgetutrymme avsett för att anordna elskåp för arrenden och det saknas i dagsläget även taxa för en sådan lösning i det fall kommunen skulle tillhandahålla tjänsten.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Det finns positiva sociala effekter kopplade till offentliga toaletter, såsom ökad tillgänglighet för äldre, barnfamiljer och personer med funktionsnedsättning. Offentliga toaletter kan också öka vistelsetiden i det offentliga rummet, vilket i vissa sammanhang gynnar lokalt näringsliv och skapar trygghet genom ökad närvaro.

Samtidigt medför en fast offentlig toalett även vissa risker och utmaningar. Bland annat ökar behovet av tillsyn för att undvika skadegörelse,

nedskräpning eller oönskad användning, särskilt under icke kontorstid. Driften innebär dessutom en resursbelastning både ekonomiskt och organisatoriskt, med påverkan på personalresurser och miljö.

Utifrån ett hållbarhetsperspektiv är det viktigt att säkerställa att investeringar i offentlig infrastruktur är långsiktigt motiverade och resurssnåla. Med rådande kunskapsläge bedöms inte tillräcklig samhällsnytta kunna uppnås för denna investering.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2025-10-24
- E-förslag - El och toalett Lionstorget, KS2025/604
- Svar på medborgarförslag (2025-05-22 TN §93)
- Uppdrag - Utredda offentliga toaletter på allmän plats (2025-09-25 TN §158)

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Anna Sjödin, Förvaltningschef
- Andreas Holking, verksamhetschef Allmän plats

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Kommunfullmäktige, för kännedom
- Förslagsställaren, för kännedom